

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

Fakulta právnická

Katedra správního práva

Posudek oponenta diplomové práce

Název práce: Hranice samostatné působnosti obcí v judikatuře Ústavního soudu
Autor: Monika Čiperová
Autor posudku: JUDr. Milan Podhrázký, Ph.D.

1. Zadání a cíl práce:

Autorkou zvolené zaměření práce je třeba hodnotit nepochybně kladně, neboť vymezení hranic samostatné působnosti územních samosprávných celků stále představuje jednu z klíčových otázek organizace územní veřejné správy jako celku v České republice, přičemž judikatura Ústavního soudu (k takto zvolenému tématu již poměrně bohatá) je v tomto ohledu vedle výslovné zákonné úpravy zcela stěžejní. Zvolené téma je zajímavé i z toho pohledu, že názory odborné veřejnosti na judikaturu Ústavního soudu ve věci obecně závazných vyhlášek se různí (ostatně v rámci Ústavního soudu samotného), což představuje ideální příležitost pro diplomanta vyjádřit k některým sporným bodům svůj pohled. Přestože autorkou výslovně zmíněné cíle práce i popis „standardních metod vědeckého výzkumu“ vyznívají poněkud rozpačitě (str. 1), zadání práce i související cíle autora nepochybně naplňují požadavky na daný druh práce kladené.

2. Obsahové zpracování práce (včetně systematického uspořádání, proporcionality a práce s právní úpravou, odbornou literaturou a judikaturou):

Posuzovaná diplomová práce se vedle úvodu, závěru, cizojazyčného *Summary* a příloh („Vybraná ustanovení používaných právních předpisů“ a „Přehled zpracované judikatury Ústavního soudu“) člení na 2 samostatné hlavní části, které jsou dále strukturovány. První část práce autorka věnuje „Teoretickým základům problematiky“ (str. 4 - 31) a druhá část spočívá v „Přehledu vybrané judikatury Ústavního soudu související se samostatnou působností obcí“ (str. 32 - 51).

Ve vztahu ke struktuře práce lze vyslovit určité výhrady, a to jak z hlediska formálního, tak i obsahového. Pokud jde o hledisko formálního členění práce, zde nepochybně nebylo vždy nutné lpět na detailním členění práce do velmi stručných samostatných podkapitol (např. část 1.1.1 případně 1.3.2.), z hlediska obsahového pak podle mého názoru zřejmě nebylo třeba zabývat se např. teoretickým rozlišováním preventivní a abstraktní ústavní kontroly (str. 25), zatímco některé zajímavé otázky zůstaly zcela opomenuty (např. Ústavou předpokládaná pravomoc Nejvyššího správního soudu rozhodovat o rušení podzákonných právních předpisů). Jinak je práce z hlediska systematiky přehledná a pro čtenáře srozumitelná, resp. odpovídá shora vymezenému cíli práce, byť s ohledem na stanovení tématu by druhá část práce svým rozsahem přeci jen spíše měla první („teoretickou“) část převyšovat, což se bohužel nestalo. Svým rozsahem i členěním však práce naplňuje požadavky kladené na diplomové práce.

Ani z hlediska práce s prameny není podle mého názoru vůči předložené diplomové práci třeba vznášet vážnější výhrady. Je nutno ocenit, že autorka pracovala nejen s právními předpisy a judikaturou (což zaměření práce samozřejmě předpokládá), ale využila i studie uveřejněné ve sbornících a odborných právnických časopisech a pracovala též s internetovými zdroji. Práce s judikaturou Ústavního soudu pak nespočívala v prosté citaci jeho závěrů, ale autorka správně vyjmula pouze její stěžejní závěry a opatřovala je komentářem či odkazy na další zdroje.

3. Formální úroveň práce (včetně práce s citacemi a poznámkovým aparátem):

Přihlédneme-li k formálním náležitostem, je diplomová práce zpracována v zásadě řádně a v souladu se stanovenými požadavky. Text neobsahuje zásadní stylistické chyby či výraznější překlepy (pomineme-li překlep v příjmení vedoucího práce na její úvodní straně). Určitou formální výhradu lze vznést k textu na str. 25-28, kde autorka nadužívá „výčtů“, jež by měly být spíše užívány v učebnicích a nikoliv v takové intenzitě v odborném textu (diplomové práci). S poznámkovým aparátem autor pracuje v odpovídající míře.

4. Celkové hodnocení práce (včetně naplnění zadání a cíle práce):

Posuzovaná diplomová práce je zpracována řádně a odpovídá požadavkům kladeným na diplomové práce, přičemž cíle práce a zadání tématu byly naplněny. Ocenit je třeba především to, že autorka si z hlediska struktury práce i jejího obsahu s tématem dokázala poradit a poskytla čtenářům přehledný (byť v řadě ohledů stručný) náhled na popisovanou tematiku. Kladně hodnotím to, že autorka na některých místech nesetřvala pouze na popisu judikatury Ústavního soudu, ale judikaturu doplňovala hodnotícími komentáři, byť se tak dělo spíš výjimečně a někdy toliko s odkazem na další zdroje (srov. např. hodnocení nálezu Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 50/03 za „přísné a nelogické“ na str. 38). Smyslem diplomové práce by nemělo být pouze prokázat schopnost popsat a systematicky seřadit právní úpravu (judikaturu) k určité problematice, ale psaní diplomové práce by studenty mělo vést i k prokázání schopnosti odpovídajícím způsobem právně argumentovat. Proto je škoda, že autorka ještě více nevyužila příležitost se podrobněji vyjádřit k „tendencím“ judikatury Ústavního soudu, jak ostatně (nejen) v úvodu práce avizovala. Autorce pak lze do určité míry vyčítat též to, že o některých pro zpracovávané téma důležitých či zajímavých otázkách se zmiňuje jen stručně či okrajově (např. dozor nad výkonem samostatné působnosti, vztah samostatné působnosti obcí a krajů, detailnější popis jednotlivých kroků „testu“ přezkumu apod.).

5. Doporučení práce k obhajobě (zda se práce doporučuje či nedoporučuje k obhajobě):

Předloženou diplomovou práci lze dle mého soudu i přes některé výše uvedené výtky k obhajobě doporučit, přičemž s ohledem na výše uvedené navrhuji její hodnocení spíše známkou velmi dobře. V rámci samotného výsledného hodnocení však samozřejmě bude nezbytné zohlednit podobu ústní obhajoby práce ze strany autorky, které může takové hodnocení změnit.

6. Otázky a připomínky doporučené k rozpravě při obhajobě:

V rámci ústní obhajoby by se autorka měla vypořádat s výtky obsaženými v tomto posudku a samozřejmě by měla být schopna zodpovědět otázky vzešlé z diskuse před zkušební komisí. Z obhajoby by také mělo být zřejmé, že závěry učiněné v práci v písemné podobě je autorka schopna přehledně a srozumitelně formulovat též ústně.

Jako případné téma k diskusi u ústní obhajoby navrhuji:

- 1) Zda by bylo vhodné, aby o rušení právních předpisů (pro jejich rozpor se zákonem) rozhodoval místo Ústavního soudu Nejvyšší správní soud (argumenty pro a proti).
- 2) Tzv. test čtyř kroků a jeho význam pro další judikaturu Ústavního soudu či jiných soudů (inspirace, srovnání, vysvětlení smyslu jednotlivých kroků „testu“).

V Plzni dne 20. 5. 2015

Milan Podhrázský
Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta právníká
Katedra správního práva